

DECYZJA

Na podstawie art. 1, art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (j.t. Dz. U. z 2022 poz. 140), art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 roku poz. 2000), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Pionki z dnia 9 sierpnia 2022 roku znak: RSG.6822.1.2022

Starosta Radomski orzeka o uznaniu za mienie gromadzkie

nieruchomości, położonych w obrębie geodezyjnym Sałki, gmina Pionki, powiat radomski, województwo mazowieckie, oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki ewidencyjne nr nr:

- 6 o powierzchni 0.2648 ha
- 33 o powierzchni 0.2009 ha
- 34 o powierzchni 0.1886 ha
- 81 o powierzchni 0.0566 ha.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 9 sierpnia 2022 roku znak: RSG.6822.1.2022, Wójt Gminy Pionki zwrócił się do tutejszego Starostwa, na podstawie art. 1 ust. 1 i 2, art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, o uznanie wymienionych w sentencji decyzji nieruchomości za mienie gromadzkie.

W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego ustalono:

W przedmiotowej sprawie podstawę prawną decyzji stanowią przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2022 roku poz. 140).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 niniejszej ustawy, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Przepis ten nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenach miast i osiedli – co stanowi art. 1 ust. 3 niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3, stanowią mienie gromadzkie.

Mając powyższe na względzie, istotny dla ustalenia, czy dana nieruchomość była mieniem gromadzkim, był zatem jej stan prawny w okresie poprzedzającym datę wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych tj. 5 lipca 1963 roku, a w szczególności to, czy nieruchomość ta należała do dawnych, czyli istniejących w okresie od 1933 do 1954 roku gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków oraz to, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi. Zgodnie bowiem z treścią art. 1 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Z przepisu tego wynika, że definicji mienia gromadzkiego, którego dotyczy ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, należy poszukiwać w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 roku w sprawie

zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. Nr 64/62 poz. 303 ze zm.). W rozporządzeniu tym w § 1 znajduje się legalna definicja zarówno mienia gromadzkiego, jak i dawnych gromad. Zgodnie z nią przez użyte w tym rozporządzeniu określenie mienie gromadzkie - rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady - rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie wskazanej ustawy z 25 września 1954 roku (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 3 grudnia 2009 roku sygn. II SA/Ke 615/09).

W orzeczeniu z dnia 26 marca 1960 r., I CR 535/59 (OSNC 1961, nr 3, poz. 73) Sąd Najwyższy stwierdził, że majątek byłych gromad stał się majątkiem państwa. Stanowisko dotyczące charakteru byłego mienia gromadzkiego, które stało się przedmiotem własności państwowej było konsekwentnie podtrzymywane w późniejszych orzeczeniach i Sąd Najwyższy nigdy od niego nie odstąpił (por. postanowienie z dnia 18 listopada 1966 r., I CR 629/66, PUG 1967, nr 11, s. 371-372, wyrok z dnia 30 czerwca 1983 r., IV CR 202/83, OSNCP 1984, nr 1, poz. 15, uchwała z dnia 30 października 1986 r., III CZP 67/86, OSNC 1987, nr 11, poz. 171), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2001 roku, III CKN 430/00, OSNC 9/2002 poz. 111. Taki sam pogląd wyrażał Naczelny Sąd Administracyjny (por. wyrok z dnia 9 września 1987 r., II SA 113/87, ONSA 1987, nr 2, poz. 63).

Mając na względzie powyższe, dla oceny czy przedmiotowa nieruchomość stanowiła majątek byłej gromady, konieczne jest wyjaśnienie daty i podstawy jej wyodrębnienia oraz wyjaśnienie, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi, prawnie lub faktycznie przekazana na cele publiczne lub społeczne i stanowiła mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów tej ustawy tj. czy nieruchomość ta należała do istniejącej w okresie od 1933 do 1954 roku gromady jako jednostki samorządu terytorialnego, mającej osobowość prawną i będącej podmiotem praw i obowiązków.

W toku postępowania poczyniono zatem kroki w celu ustalenia czy przedmiotowa nieruchomość stanowiła, przed dniem 5 lipca 1963 roku, mienie gromadzkie - wykorzystując zgodnie z art. 75 KPA dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie są sprzeczne z prawem takie jak: dokumenty, zeznania świadków, wyjaśnienia.

Z dokumentów geodezyjnych znajdujących się w operatach przechowywanych w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Radomiu pod numerem 213/14/163/62 wynika:

Dochodzenie stanu posiadania i użytkowania gruntami na obszarze wsi Sałki, gromady Suskowola, pow. kozienickiego gromady Jedlińsk, dokonano w dniach 4-6 marca 1957 roku, przez geodetę działającego na zlecenie z dnia 21 stycznia 1957 roku, przy współudziale przedstawiciela Gromadzkiej Rady Narodowej Suskowola oraz upoważnionego przedstawiciela wsi Sałki i w obecności zainteresowanych właścicieli, posiadaczy i użytkowników gruntów wsi Sałki. W stanowiącym integralną część niniejszego protokołu wykazie żadne działki stanowiące drogi nie zostały ujęte. Objęte przedmiotowym postępowaniem działki, uwidocznione jednak zostały jako drogi w rejestrze pomiarowym wsi Sałki z 1957 roku oraz ujawnione zostały w rejestrze gruntów, założonym w 1961 roku – gdzie pod numerem 27 jako podmiot władający gruntem działek nr nr 6, 33, 34, 81 wpisano Drogi i Rowy.

Objęte przedmiotowym wnioskiem działki, nie mają nadal uregulowanego stanu prawnego. Widniejący obecnie w rejestrze ewidencji gruntów zapis, potwierdza ich władanie na zasadach posiadania samoistnego, na rzecz Gminy Pionki.

Wójt Gminy Pionki we wniosku z dnia 9 sierpnia 2022 roku znak: RSG.6822.1.2022 wskazał, iż objęte przedmiotowym postępowaniem działki, stanowią drogi. W rejestrze gruntów i budynków wszystkie działki posiadającą użytek gruntowy „dr” – co potwierdza, iż grunt ten ze względu na faktyczny sposób użytkowania został zaliczony do kategorii dróg. Jako podmiot ewidencyjny w rejestrze gruntów widnieje Gmina Pionki, jako posiadacz samoistny.

Jak podaje Wójt Gminy Pionki, z relacji mieszkańców miejscowości Sałki wynika, że działki będące przedmiotem niniejszego wniosku „od kiedy sięgają pamięcią” stanowiły mienie wspólne gromady Sałki, a użytkowane były jako powszechnie dostępne drogi dojazdowe do kościoła, posesji, pól, lasów, którymi również mieszkańcy prowadzali bydło na pastwisko. Drogami tymi przemieszczało się również wojsko podczas II Wojny Światowej. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku, drogi te nadal były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne.

Mieszkańcy zamieszkujący w tej miejscowości od lat 40-tych i 50-tych XX wieku nie przypominają by kiedykolwiek przedmiotowe nieruchomości były wykorzystywane w inny sposób. Drogi do dnia dzisiejszego są traktowane przez mieszkańców wsi jako dobro wspólne. Gmina Pionki włada drogami w interesie publicznym. Na zlecenie i koszt Gminy Pionki na części dróg systematycznie wykonywane są remonty.

Wskazane we wniosku drogi, zlokalizowane na działkach będących przedmiotem niniejszego wniosku funkcjonowały jeszcze przed 1954 rokiem, służąc ogółowi mieszkańców wsi jako dojazd do posesji, pól, lasów. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku, nadal były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców i stanowiły dobro wspólne. Do dnia dzisiejszego drogi stanowią ogólnodostępny ciąg komunikacyjny. Zadania związane z utrzymaniem drogi w jak najlepszym stanie są realizowane przez Gminę Pionki.

Z załączonych do wniosku z dnia 9 sierpnia 2022 roku znak: RSG.6822.1.2022 oświadczeń świadków, zamieszkałych w miejscowości Sałki od lat 40-tych i 50-tych ubiegłego wieku wynika, iż nieruchomości oznaczone w ewidencji gruntów jako działki nr 33, 34, 6 i 81, położone w obrębie Sałki, gmina Pionki, od kilkudziesięciu lat uznawane są jako tereny publiczne. Na przedmiotowych działkach zlokalizowane są drogi dojazdowe, z których korzystają wszyscy mieszkańcy wsi Sałki, jak również stanowią połączenie komunikacyjne pomiędzy sąsiednimi miejscowościami. Odkąd świadkowie pamiętają grunty te służyły mieszkańcom jako drogi, którymi mieszkańcy wsi dojeżdżali do kościoła, posesji, pól, lasów czy też prowadzili bydło na pastwisko. Drogami tymi przemieszczało się również wojsko podczas II Wojny Światowej. Prawo do korzystania z tych gruntów mieli również mieszkańcy wsi sąsiednich, którzy korzystali z tych dróg jako ogólnodostępnego połączenia komunikacyjnego. Świadkowie nie przypominają sobie czasów, by grunty te były przedmiotem jakichkolwiek sporów i by ktoś rościł sobie do nich jakieś prawa. Wskazane działki numer 33, 34, 6, 81 do 1954 roku tj. do czasu reformy i zniesienia gromad jako jednostki posiadające osobowość prawną, stanowiły mienie gromady Sałki. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku drogi te nadal były w powszechnym korzystaniu wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne. W ewidencji gruntów jako władającego przedmiotowymi nieruchomościami wpisano Drogi i Rowy.

Materiał dowodowy dokumentujący przedmiotową sprawę potwierdza, iż działki objęte przedmiotowym wnioskiem, stanowiły mienie wspólne gromady Sałki, już przed wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych, a przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie wykorzystywane wspólnie przez mieszkańców. Objęte wnioskiem działki, służąc jako drogi, stanowiły nieruchomości o charakterze publicznym i społecznym. Analiza zebranego materiału dowodowego wykazała zatem, iż spełniają wymogi ustawowe do uznania za mienie gromadzkie.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zawiadomieniem z dnia 19 września 2022 roku poinformowano Wójta Gminy Pionki oraz sołtysa wsi Sałki, o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów. Strony nie skorzystały z tej możliwości we wskazanym terminie.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, decyzję o ustaleniu, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie, podaje się do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz ogłasza wywieszając w urzędzie gminy oraz w starostwie powiatowym na okres 14 dni, a także zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej gminy i powiatu oraz w prasie lokalnej.

Pouczenie: Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Mazowieckiego, za pośrednictwem Starosty Radomskiego, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Pionki
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości
poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w urzędzie gminy
na okres 14 dni oraz zamieszczenie w Biuletynie Informacji
Publicznej gminy
2. Sołtys wsi Sałki – Pan Tadeusz Łodziński
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości
w sposób zwyczajowo przyjęty
3. a/a – GKN-III.6821.38.2022
z obowiązkiem wywieszenia na tablicy ogłoszeń
Starostwa na okres 14 dni, zamieszczenia w Biuletynie Informacji
Publicznej powiatu oraz w prasie lokalnej

